

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

ВІСНИК ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

1(8), 2026

ISBN

ВІСНИК

ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ

Виходить 2 рази на рік

1(8), 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ВІСНИК

ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

Серія

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Випуск 1(8) (2026)

Вінниця
2026

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet Вченою радою Донецького національного університету імені Василя Стуса, протокол № 10 від 16.06.2026 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор: Вікторія Оверчук – головний редактор, доктор економічних наук, кандидат психологічних наук, професор, професор кафедри психології, директор навчально-наукового інституту психології, професор кафедри кризової та клінічної психології, Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця, Україна).

Людмила Матохнюк – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри кризової та клінічної психології Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, Україна).

Наталія Афанасьєва – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології і соціології, Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця (м. Харків, Україна).

Софія Березка – кандидат психологічних наук, доцент, консультант кар'єрного та консультативного центру; доцент кафедри практичної психології, доцент кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Брно, Чеська Республіка).

Олена Ігнатів – доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, завідувачка відділу психології праці, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. (м. Київ, Україна).

Наталія Лапшова – кандидат психологічних наук, доцент кафедри кризової та клінічної психології, Донецький національний університет імені Василя Стуса, завідувачка відділу соціально-психологічної допомоги та підтримки комунального некомерційного підприємства «Вінницький регіональний центр онкології Вінницької обласної Ради» (м. Вінниця, Україна).

Ніно Махашвілі – доктор медицини, психіатр; доктор філософії у галузі громадського психічного здоров'я, керівниця центру ресурсів психічного здоров'я при Державному університеті Ілії; директорка магістерської програми з психічного здоров'я; співдиректорка міжнародної PhD-програми з громадського здоров'я; директорка Global Initiative on Psychiatry, Державний університет Ілії. (Грузія).

Майя Мествірішвілі – доктор філософії у галузі психології, доцент, асоційована професорка інституту особистості, оцінювання та консультування факультету психології та педагогічних наук, Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія).

Олена Петяк – доктор філософії з психології, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки, завідувачка аспірантури та докторантури, Хмельницький національний університет. (м. Хмельницький, Україна).

Алла Руденок – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки, Хмельницький національний університет (м. Хмельницький, Україна).

Богуслав Стельцер – доктор філософії, доцент кафедри харчування та гігієни людини, Познанський університет наук про життя (м. Познань, Польща).

В 53 Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія «Психологічні науки» / Гол. ред. проф. Вікторія Оверчук. Вінниця : Вид-во ДонНУ ім. Василя Стуса, 2026. Випуск 1(8). 202 с.

Засновник і видавець: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Періодичність випусків збірника – двічі на рік

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія

КВ № 25067–15007Р від 10.12.2021 р.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення Unicheck
Автори статей несуть всю повноту відповідальності за зміст статей, достовірність даних, фактів, цитат,
рівень незалежності отриманих результатів

Адреса редакції:

вул. Академіка Янгеля, 4, Вінниця, Україна, 21007

e-mail: v.overchuk@donnu.edu.ua

<https://psy-donnu.net>

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE VASYL' STUS
DONETSK NATIONAL UNIVERSITY

BULLETIN
OF THE VASIL' STUS DONETSK NATIONAL
UNIVERSITY

Series

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

Issue 1(8) (2026)

Vinnytsia
2026

Recommended for publication and distribution via the Internet by the Academic Council of Vasyl' Stus Donetsk National University, Minutes No. 10 of 16.06.2026

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief: Victoriia Overchuk – Doctor of Economics, Candidate of Psychological Sciences, Professor, Act. D. of the Educational and Scientific Institute of Psychology, Vasyl' Stus Donetsk National University (Vinnytsia, Ukraine).

Liudmyla Matokhniuk – Doctor of psychological sciences, Professor, Professor of the Department of General and Social Psychology, Vasyl' Stus Donetsk National University (Vinnytsia, Ukraine)

Nataliia Afanasieva – doctor of psychological sciences, professor, professor of the department of social economy of Semyon Kuznets Kharkiv National University of Economics (Kharkiv, Ukraine)

Sofiia Berezka – PhD in Psychology, Associate Professor, Associate Professor Psychologist at the Career and Counseling Center of Masaryk University (Brno, Czech Republic)

Olena Ignatovych - Doctor of Psychological Sciences, Senior Researcher, Head of the Department of Labor Psychology, Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Sciences of Ukraine. (Kyiv, Ukraine)

Natalia Lapshova - Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor of the Department of Crisis and Clinical Psychology, Vasyl Stus Donetsk National University, Head of the Department of Social and Psychological Assistance and Support of the Municipal Non-Profit Enterprise "Vinnytsia Regional Oncology Center of the Vinnytsia Regional Council". (Vinnytsia, Ukraine)

Nino Makhashvili - Doctor of Medicine, Psychiatrist; Doctor of Philosophy in Public Mental Health, Head of the Mental Health Resource Center at Ilia State University; Director of the Master's Program in Mental Health; Co-Director of the International PhD Program in Public Health; Director of the Global Initiative on Psychiatry, Ilia State University. (Georgia)

Maya Mestvirishvili - Doctor of Philosophy in Psychology, Associate Professor, Associate Professor of the Institute of Personality, Assessment and Counseling, Faculty of Psychology and Pedagogical Sciences, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. (Tbilisi, Georgia)

Olena Petyak - Doctor of Philosophy in Psychology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Psychology and Pedagogy, Head of Postgraduate and Doctoral Studies, Khmelnytskyi National University. (Khmelnytskyi, Ukraine)

Alla Rudenok - Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Psychology and Pedagogy, Khmelnytskyi National University. (Khmelnytskyi, Ukraine)

Bohuslav Steltser - Doctor of Philosophy, Associate Professor of the Department of Nutrition and Human Hygiene, Poznan University of Life Sciences. (Poznan, Poland)

Bogusław Stelcer - Doctor of Philosophy, Associate Professor of the Department of Nutrition and Human Hygiene, Poznań University of Life Sciences (Poznań, Poland)

B 53 Bulletin of Vasyl' Stus Donetsk National University. Series «Psychological sciences» / Editor-in-chief Prof. Viktoriia Overchuk. Vinnytsia: Vasyl' Stus Donetsk National University, 2026. Issue 1 (8). 202 p.

Founder and publisher: Vasyl' Stus Donetsk National University

Publication frequency: This journal publishes two issues per year

Certificate of state registration of the printed media, series KB No. 25067-15007P, dated 10.12.2021

Articles are checked for plagiarism using Unicheck softwar.

The authors are responsible to ensure the content of the articles, the accuracy of data, facts, quotations, and the level of independence of the obtained results

Editorial address:

4 Akademika Yangel'a St., Vinnytsia, Ukraine, 21007

e-mail: v.overchuk@donnu.edu.ua

<https://psy-donnu.net>

© Vasyl' Stus Donetsk National University, 2026

© Authors of articles, 2026

ЗМІСТ

ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЯК ПРЕДМЕТ
ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ВІТЧИЗНЯНИЙ
ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД..... 6

Гресько І.М.

ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ
МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД..... 22

Ушакова І.М.

ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО
ЗДОРОВ'Я ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З РІЗНИМ
ДОСВІДОМ УЧАСТІ В БОЙОВИХ ДІЯХ..... 43

Світлична Н. О.

ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ

ФЕНОМЕН ДУШІ В ІСТОРІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ДУМКИ: ВІД АНТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ ДО
СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ ПСИХІКИ..... 62

Кучер І.М., Оверчук В.А.

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ
ДИТИНИ 3 ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ

ПОТРЕБАМИ У ФОРМУВАННІ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	83
---	----

Тарасенко Г.С., Маляр О.І., Логутіна Н.В.

ПСИХОЛОГІЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ТА ОСОБИСТІСНІ ПЕРЕДУМОВИ СХИЛЬНОСТІ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	106
--	-----

Соловей-Лагода О.А, Суханова О.О.

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕДИЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ ЗДОРОВ'Я

ВПЛИВ СТРЕСУ НА РОЗВИТОК ПСИХОСОМАТИЧНИХ СИМПТОМІВ ТА СУЧАСНІ МЕТОДИ ЕМОЦІЙНОЇ ТА ТІЛЕСНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ....	124
--	-----

Губар О. Є.

SOCIAL STATUS OF A CANCER PATIENT: PREDICTORS OF LOSS AND STRATEGIES FOR COPING WITH PSYCHOTRAUMA	148
---	-----

Natalia Lapshova

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ТА СТРЕСОСТІЙКОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	161
--	-----

Мудрик А. Б.

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

КОНСТРУЮВАННЯ МЕТОДИКИ ДІАГНОСТИКИ ВТОРИННОЇ МЕДІА-ІНДУКОВАНОЇ ТРАВМИ У ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОМЕТРИЧНЕ ОБґРУНТУВАННЯ.....	
--	--

Журавльов О., Журавльова О.

179

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

CONTENT

PSYCHOLOGY OF CONTEMPORARY HUMAN DEVELOPMENT

PSYCHOLOGICAL MECHANISMS AS A SUBJECT OF
PSYCHOLOGICAL RESEARCH:
DOMESTIC AND FOREIGN EXPERIENC..... 6

Inna Hresko

A THEORETICAL MODEL FOR MAINTAINING THE
MENTAL HEALTH OF HIGHER EDUCATION
STUDENTS IN THE POST-WAR
PERIOD..... 22

Iryna Ushakova

PSYCHOLOGY OF ACTIVITY IN SPECIAL CONDITIONS

PSYCHOLOGICAL FEATURES OF PROFESSIONAL
HEALTH OF MILITARY PERSONNEL WITH
DIFFERENT EXPERIENCE OF COMBAT
PARTICIPATION..... 43

Nataliia Svitlychna

MAN AND SOCIETY: PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INTERACTION

THE PHENOMENON OF THE SOUL IN THE HISTORY
OF PSYCHOLOGICAL THOUGHT: FROM ANCIENT
IDEAS TO MODERN CONCEPTS OF THE PSYCHE.... 62

Iryna Kucher, Viktoriia Overchuk

CURRENT RESEARCH IN THE FIELD OF SPECIAL PSYCHOLOGY

RELATIONSHIP DEVELOPMENT INTERVENTION
AS A DEVELOPMENTAL FAMILY-CENTERED
MODEL OF ASSISTANCE TO CHILDREN WITH
SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS..... 83

Tarasenko H. S., Olena Maliar, Nataliya Logutina

PSYCHOLOGY OF DEVIANT BEHAVIOR

PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS AND
PERSONAL PREREQUISITES OF TENDENCY TO
DEVIANT BEHAVIOR OF STUDENT YOUTH..... 106

Solovei-Lagoda O.A., Sukhanova O.O.

CURRENT RESEARCH IN MEDICAL PSYCHOLOGY AND HEALTH PSYCHOLOGY

THE IMPACT OF STRESS ON THE EMERGENCE OF
PSYCHOSOMATIC SYMPTOMS AND MODERN
METHODS OF EMOTIONAL AND
SOMATIC REGULATION..... 124

Oleksandra Hubar

SOCIAL STATUS OF A CANCER PATIENT:
PREDICTORS OF LOSS AND STRATEGIES FOR
COPING WITH PSYCHOTRAUMA..... 148

Natalia Lapshova

THE RELATIONSHIP BETWEEN COPING
STRATEGIES AND STRESS RESISTANCE OF
STUDENT YOUTH UNDER MARTIAL LAW
CONDITIONS..... 161

Alla Mudryk

**PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR PROFESSIONAL
ACTIVITY**

**DEVELOPMENT OF A DIAGNOSTIC
METHODOLOGY FOR SECONDARY MEDIA-
INDUCED TRAUMA IN THE CIVILIAN POPULATION
IN WARTIME: PSYCHOMETRIC JUSTIFICATION..... 179**

Zhuravlov Oleksandr, Zhuravlova Olena

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS